

רשומות

הצעות חוק

6 ביוני 2001

3010

ט"ו בסיון התשס"א

צמוד

652	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 16) (מרכיבי המזד), התשס"א-2001
	הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 17) (ביטוח חיילים בשירות ללא תשלום ובנות שירות לאומי), התשס"א-2001
653	הצעת חוק נניס לאומיים, שמורות טבע אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון) (הסדרת אתרי הנצחה ממלכתיים), התשס"א-2001
654	הצעת חוק המרכז להנצחת זכרו של משה שרת, התשס"א-2001
654	הצעת חוק לימוד עזרה ראשונה בבתי ספר, התשס"א-2001
661	הצעת חוק מוסד ביאליק, התשס"א-2001
662	הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (תיקון מס' 13) (קיצבאות לחיילי יחידות השדה), התשס"א-2001
664	הצעת חוק שירות לאומי (תנאי שירות למתנדב בשירות לאומי) (תיקון מס' 2) (תנאי שירות למתנדב בתנועת נוער), התשס"א-2001
665	הצעת חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה) (תיקון מס' 4) (סמכויות שומר), התשס"א-2001
666	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (תיקון מס' 76) (סייגים להעסקה בשל קירבה משפחתית), התשס"א-2001
668	הצעת חוק השמירה על המקומות הקדושים (תיקון) (שמירה על הכותל המערבי), התשס"א-2001
669	הצעת חוק שירות הציבור (מתנות) (תיקון) (פדיון מתנה), התשס"א-2001
670	הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון מס' 12) (איסור אפליית תאגיד המעסיק אנשים עם מוגבלות), התשס"א-2001
671	הצעת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקון מס' 5) (מרשם פלילי בעבירות בניה), התשס"א-2001
671	הצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 32) (ביטול הגבלת הפרסום), התשס"א-2001
672	הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 6) (אישור הועדה לביקורת תקציבית)
672	

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת:

**הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 16) (מרכיבי המדד),
התשס"א-2001**

1. החלפת התוספת החמישית בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, במקום התוספת החמישית יבוא:

"תוספת חמישית

(סעיף 9(ב1))

לענין סעיף 9 -

"כמדד יוקר הבריאות" - מדד המתקבל משקלול המדדים שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בתוספת מדד שיפורסם על ידי משרדי האוצר והבריאות, לפי מרכיבים כמפורט להלן (מדד זה יכלול את שלושת המרכיבים שלהלן, האחד על השני):

(1) מדד מחירים -

מדד המשקף את התיקרות והתשומות, והמשקלל ארבעה מדדים במשקלים הבאים:

(א) מדד מחיר יום אשפוז 50%

(ב) מדד שכר למשרת שכיר במגזר הבריאות (על-פי הסכמי העבודה) 30%

(ג) מדד המחירים לצרכן 15%

(ד) מדד מחירי תשומות הבניה 5%

(2) מדד דמוגרפי - 2.8%

מקדם חישוב המשקף את תוספת המשאבים

הנדרשת עקב גידול האוכלוסייה והזדקנותה

(3) מדד טכנולוגיות - 2%

מקדם חישוב המשקף את שיטות הטיפול

החדשות ותרופות חדשות הנכללות בסל הבריאות."

ד ב ר י ה ס ב ר

הרכב המדד לפיו מתעדכנת עלות סל שירותי הבריאות גורם לשחיקת המקורות הכספיים המוקצים לקופות החולים לצורך מתן הטיפול הרפואי, מאחר שחסרים בו רכיבים חיוניים. מוצע שעלות הסל לקופות תתעדכן לפי מדד המחירים והמדד הדמוגרפי על מנת למנוע שחיקת המקורות המוקצים לקופות החולים וכדי לא לפגוע בשירותים הניתנים על-פי החוק. עדכון לפי מדד הטכנולוגיות נועד לאפשר כניסת תרופות חדשות לסל הבריאות הנדרשות לאור ההתקדמות הטכנולוגית. לכן מדד יוקר הבריאות יורכב מהפעלת שלושת מדדים אלה (אחד על השני).

¹ "הצעת חוק מס' 1040/04; הועברה לוועדה ביום י"ב באייר התש"ס (17 במאי 2000).
ס"ח התשנ"ד, עמ' 156; התש"ס, עמ' 757.

הערכת האוצר בדבר עלות החוק מתבססת על שני מרכיבים:
 המרכיב האחד הוא המנגנון הריאלי. בהתאם למרכיב זה, עלות החוק לשנת התקציב 2001 היא 400 מליון שקלים חדשים, ולשנות התקציב הבאות תוספת של 400 מליון שקלים חדשים נוספים מעבר לאמור מדי שנה (שנה ראשונה - 400 מליון שקלים חדשים, שנה שניה - 800 מליון שקלים חדשים, שנה שלישית - 1200 מליון שקלים חדשים וכן הלאה).
 המרכיב השני הוא מנגנון המחירים. בהתאם למרכיב זה תידרש תוספת תקציבית שקשה להעריכה, בהיקף של מאות מליוני שקלים חדשים. תוספת זו נובעת מעיוותים בקביעת מחיר יום אשמוז על ידי ועדת המחירים וכן פריצת הסכמי השכר בסקטור הציבורי בכלל ובמגזר הבריאות בפרט. הועדה מציעה כי מימון הצעת החוק יבוא מהקטנה של סעיף הרזרבה הכללית בחוק התקציב.

חבר הכנסת אבשלום וילן

הצעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 17) (ביטוח חיילים בשירות ללא תשלום ובנות שירות לאומי), התשס"א-2001

הוספת סעיף 1. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, אחרי סעיף 55 יבוא:

א.55. (א) צבא-הגנה לישראל (להלן - הצבא) ישלם דמי ביטוח בריאות בסכום המינימום, כהגדרתו בסעיף 14, בעד כל חייל בשירות חובה בתקופת שירות ללא תשלום; אוצר המדינה יחזיר לצבא את הסכום שהוצא למימון דמי ביטוח בריאות לפי סעיף קטן זה.

(ב) גוף להפניה, שאישר שר העבודה והרווחה לפי פסקה 3(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי, ישלם דמי ביטוח בריאות בעד כל בת שירות לאומי בהתנדבות; אוצר המדינה יחזיר לגוף להפניה את הסכום שהוציא למימון דמי ביטוח בריאות לפי סעיף קטן זה; לענין סעיף קטן זה, "גוף להפניה" - גוף המורשה להפנות לשירות לאומי לפי הוראות שנקבעו לפי פסקה 3(ב) להגדרה "ילד" שבסעיף 238 האמור.

דברי הסבר

סעיף 55א לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן - החוק), קובע כי החוק לא יחול על חייל בשירות סדיר, למעט חייל בשירות חובה בתקופת שירות ללא תשלום (להלן - חייל בשלי"ת). המשמעות היא כי מחד גיסא, חייל אשר החוק אינו חל עליו, אינו משלם דמי ביטוח בריאות, והוא זכאי לשירותי בריאות מחיל הרפואה של צבא-הגנה לישראל (להלן - צה"ל). מאידך גיסא, החוק חל על חייל בשלי"ת, מכוחו הוא נושא דמי ביטוח בריאות והוא מטופל על-ידי קופות החולים.
 מוצע לקבוע כי תשלום דמי ביטוח בריאות לא יוטל על החייל עצמו, אלא ישולם על ידי צה"ל, וכי אוצר המדינה יחזיר לצה"ל את דמי ביטוח הבריאות אותם שילם כאמור.
 כן מוצע לקבוע הוראה דומה לגבי בנות בשירות לאומי בהתנדבות, אשר דמי ביטוח הבריאות עבורן ישולמו על ידי גופים להפניה לשירות וטיפול של אותן בנות שירות לאומי, ויוחזרו לגופים אלה מאוצר המדינה.
 ההערכה בדבר עלות הצעת החוק היא כ- 9 מליון שקלים חדשים לשנה. הועדה מציעה כי מימון הצעת החוק יבוא מהקטנה של סעיף הרזרבה הכללית בחוק התקציב.

חבר הכנסת זבולון אורלב

הצעת חוק מס' 1748/פ; הועברה לוועדה כיום ט' בתמוז התש"ס (12 ביולי 2000).
 ט"ח התשנ"ד, עמ' 156; התש"ס, עמ' 757.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוץ והבטחון של הכנסת:

**הצעת חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה (תיקון)
(הסדרת אתרי הנצחה ממלכתיים), התשס"א-2001**

- תיקון סעיף 1. בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-45 1998 (להלן - החוק העיקרי) בסעיף 45 -
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "או על פי הצעתה" יבוא "ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת";
- (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) שר הבטחון יקבע תנאים להכרזה על אתר כאתר הנצחה ממלכתי."
- תיקון סעיף 2. בסעיף 46 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג), אחרי "או על פי הצעתה" יבוא "ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת".

ד ב ר י ה ס ב ר

מדינת ישראל ידעה ויודעת שכול רב, דבר אשר גורם, באופן טבעי, לפעולות הנצחה רבות ומגוונות, ביניהן פעולות לאומיות-ממלכתיות, חיליות, זרועיות ואחרות. אי הודאות והעדר ההחלטה באשר לאופי ההנצחה יוצרים פערים בין מפעלי ההנצחה השונים, ומעמידים בספק את המשך קיומם של מפעלי ההנצחה הקיימים. בעיות אלו, יחד עם ההכרה בחשיבות התמיכה הממלכתית במפעלי ההנצחה, עומדות בבסיס הצעת החוק. שבאה לקבוע כי שר הבטחון יקבע תנאים להכרזה על אתר כאתר הנצחה ממלכתי. כמו כן, מאפשרת הצעת החוק לשר הבטחון להמליץ על הקמת אתרי הנצחה ממלכתיים נוספים וזאת באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת ולאחר שנועץ עם מועצת אתרי הנצחה.

חברי הכנסת נעמי חזן, משה ארנס, זהבה גלאון, יעל דיין, יוסי כץ, יוסף לפיד, יאיר פרוץ, איוב קרא

¹ הצעת חוק מס' 1365/5; הועברה לועדה ביום כ"ג בסיון התש"ס (26 ביולי 2000).
² ס"ה התשנ"ח, עמ' 202.

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת:

הצעת חוק המרכז להנצחת זכרו של משה שרת, התשס"א-2001

פרק א': מטרת החוק

1. מטרתו של חוק זה להקים מרכז שינציח לדורות את זכרו, פועלו ומורשתו של משה שרת.

¹ הצעת חוק מס' 1568/5; הועברה לועדה ביום י"ח בסיון התש"ס (21 ביולי 2000).

פרק ב': פרשנות

2. הגדרות בחוק זה -
 "המרכז" - המרכז להנצחת מורשת משה שרת;
 "הארכיון" - ארכיון המרכז;
 "האתר" - אתר להנצחת מורשת משה שרת;
 "ההוצאה לאור" - הוצאת כתבי משה שרת;
 "הגנו", "חומר ארכיוני", "מוסד ממוסדות המדינה" - כהגדרתם בחוק הארכיונים, התשט"ו-1955;¹
 "המכון" - המכון למחקר על שם משה שרת;
 "מוסד מוכר" - כהגדרתו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;²
 "השר" - ראש הממשלה או שר שייקבע על ידו לענין חוק זה.

פרק ג': המוסדות

3. קיום מוסדות יוקם מרכז להנצחת זכרו של משה שרת; המרכז יכלול את האתר, ההוצאה לאור, המכון והארכיון.

סימן א': המרכז

4. מעמד המרכז (א) המרכז יהיה תאגיד.
 (ב) המרכז יהיה גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(2) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958³ (נוסח משולב).
5. המועצה למרכז תהיה מועצה בת שלושה עשר חברים, שימנה השר, ואלה חבריה:
 (1) 2 נציגים של משרד ראש הממשלה;
 (2) נציג לפי המלצת שר החינוך, מבין העובדים הבכירים במערכת החינוך;
 (3) הגנו;
 (4) איש הסגל האקדמי במוסד מוכר בארץ, מתחום מדעי הרוח, מדעי החברה או המשפטים;
 (5) נציג של הרשות המקומית שהמרכז פועל בתחומה;
 (6) שלושה נציגי העמותה להנצחת מורשת משה שרת;
 (7) נציג המועצה לאתרי הנצחה לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998;⁴
 (8) נציג המועצה לענין הנצחת זכרם של מי שנשאו את משרת נשיא המדינה או ראש הממשלה לפי חוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986;⁵
 (9) שני נציגי ציבור.
6. יושב ראש המועצה המועצה תמנה מבין חבריה, באישור השר, את היושב ראש ואת ממלא מקומו.

¹ ס"ה התשט"ו, עמ' 14.
² ס"ה התשי"ח, עמ' 191.
³ ס"ה התשי"ח, עמ' 92.
⁴ ס"ה התשנ"ח, עמ' 202.
⁵ ס"ה התשמ"ו, עמ' 243.

7.	תפקידי המועצה המועצה -	
(1)	לקבוע את מדיניותו הכללית של המרכז;	
(2)	לקבל דוחות על פעילות המרכז מהוועד המנהל.	
8.	סדרי עבודת המועצה	
(א)	המועצה תתכנס פעם אחת בשנה לפחות.	
(ב)	יושב ראש המועצה ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.	
(ג)	המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בתקנות.	
9.	הועד המנהל	
(א)	השר ימנה מבין חברי המועצה ועד מנהל של שמונה חברים, ובלבד שהם -	
(1)	נציג ראש הממשלה, מבין אלה שמונו לפי סעיף (1)5;	
(2)	נציג שר החינוך, שמונה לפי סעיף (2)5;	
(3)	הגנו;	
(4)	נציג של הסגל האקדמי, שמונה לפי סעיף (4)5;	
(5)	נציג הרשות המקומית שמונה לפי סעיף (5)5;	
(6)	שני נציגים של העמותה, מבין אלה שמונו לפי סעיף (6)5;	
(7)	נציג ציבור מבין אלה שמונו לפי סעיף (9)5;	
(ב)	הועד המנהל ימנה מבין חבריו, באישור השר, את היושב ראש ואת ממלא מקומו.	
10.	תפקידי הועד המנהל -	
(1)	להתוות את קווי הפעולה של המרכז;	
(2)	לאשר את תקציב המרכז שהוכן על ידי ראש המרכז ולהביאו לאישור המועצה;	
(3)	לפקח על ביצוע קווי הפעולה של המרכז ועל תכניותיו;	
(4)	לדון בדינים וחשבונות שהמבקר הפנימי של המרכז יגיש לו ולקבוע מסקנות.	
11.	פיזור הועד המנהל	
(א)	ראה השר כי הועד המנהל אינו ממלא את תפקידו באופן נאות, יתרה בועד המנהל בהודעה בכתב שישלח ליושב ראש הועד המנהל, כי אם תוך זמן שיקבע לא ימלא הועד המנהל את המוטל עליו כפי שפירט השר בדרישתו, יפזר את הועד המנהל.	
(ב)	לא מילא הועד המנהל את שהוטל עליו כאמור בסעיף קטן (א), תוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר להורות על פיזור הועד המנהל.	
12.	כינון ועד מנהל חדש	
	התפטר הועד המנהל או החליט השר לפזרו כאמור בסעיף 11, ימונה ועד מנהל חדש, בדרך הקבועה בסעיף 9, תוך שלושים ימים מיום ההתפטרות או הפיזור, לפי הענין.	
13.	הוצאות וגמול	
	חבר המועצה וחבר הועד המנהל לא יקבלו מהמרכז שכר בעד שירותיהם, אך חבר הועד המנהל יהיה זכאי לגמול עבור השתתפותו בישיבות הועד המנהל וכן להחזר הוצאות שהוציא במילוי תפקידו בשיעורים שיקבע השר, באישור שר האוצר.	
14.	תקופת כהונה	
	חבר המועצה יתמנה לתקופה של שלוש שנים, ואפשר לשוב ולמנותו מחדש לשתי תקופות רצופות נוספות וכן למנותו שוב לאחר הפסקה של שלוש שנים רצופות לפחות.	
15.	פקיעת הכהונה	
	חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום כהונתו באחת מאלה:	
(1)	התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;	
(2)	הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון;	
(3)	חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או הגוף שאותו הוא מייצג במועצה.	

16. העברה מכהונה
השר רשאי, לאחר שנועץ ביושב ראש המועצה או ביושב ראש הוועד המנהל, לפי הענין, להעביר חבר המועצה או חבר הוועד המנהל מכהונתם לפני תום תקופת כהונתם אם נבצר מהם, דרך קבע, למלא את תפקידם.
17. תוקף פעולות
קיומם של המועצה או של הוועד המנהל, סמכויותיהם ותוקף החלטותיהם לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר מחבריהם או מחמת ליקוי במינויים או בהמשך כהונתם.
18. ראש המרכז
(א) המועצה, באישור השר, תמנה את ראש המרכז; לראש המרכז ימונה אדם שהוא בעל מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה.
(ב) ראש המרכז ימונה לתקופה של שלוש שנים, ואפשר לשוב ולמנותו מחדש, באישור השר, לשתי תקופות כהונה רצופות נוספות וכן למנותו שוב לאחר הפסקה של שלוש שנים רצופות לפחות.
19. תפקידי ראש המרכז
תפקידי ראש המרכז -
(1) ניהול המרכז - האתר, המכון, ההוצאה לאור והארכיון;
(2) יישום החלטות הוועד המנהל;
(3) הכנת תכנית העבודה השנתית והתקציב השנתי והבאתם לאישור הוועד המנהל;
(4) דיווח לוועד המנהל על פעילויות המרכז - האתר, המכון, ההוצאה לאור והארכיון.
20. תנאי העסקתו של ראש המרכז ופקיעת כהונתו
(א) הוועד המנהל, באישור השר ובהתייעצות עם שר האוצר, יקבע את שכרו ותנאי העסקתו של ראש המרכז.
(ב) ראש המרכז יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:
(1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;
(2) המועצה החליטה על הפסקת כהונתו ברוב של שני שלישים לפחות מכלל חבריה;
(3) הורשע או הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון.
21. מבקר פנימי
למרכז ימונה מבקר פנימי אשר יפעל בהתאם להוראות חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992; המבקר הפנימי יגיש לוועד המנהל דין וחשבון על ממצאיו.

סימן ב': האתר

22. הסמת האתר ותכולתו
המרכז יקים אתר הנצחה שיכלול ספריה אשר תרכז את כל הספרים, הכתבים והמסמכים של משה שרת ושל ההוצאה לאור וכן ספרים נוספים שעניינם העיקרי בעיותיה המדיניות של ישראל בשנות פעילותו של משה שרת; האתר יוקם בתל אביב.
23. פעילויות לציבור
אתר ההנצחה יהיה פתוח לציבור ויתקיימו בו באופן סדיר פעילויות לקידום חוק זה, לרבות פעילויות אקדמיות כגון: רבי שיח וימי עיון שנתיים על היבטים שונים בפעילותו המדינית של משה שרת.
24. ועדה חינוכית
(א) הוועד המנהל, לאחר התייעצות עם ראש המרכז, ימנה ועדה חינוכית בת שבעה חברים שתורכב מאנשי חינוך, אנשי משרד ראש הממשלה, בעבר ובהווה, נציג הרשות המקומית שבתחומה פועל המרכז, ונציגי ציבור אחרים.
(ב) הוועדה החינוכית תמנה מבין חבריה את יושב ראש הוועדה ואת ממלא מקומו.

¹ ס"ה התשנ"ב, עמ' 198.

(ג) יושב ראש הועדה ינהל את ישיבות הועדה; הוא יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.

25. הועדה החינוכית תייעץ לראש המרכז לגבי פעילויות שיתקיימו באתר, לרבות סוגן ותוכנו. תפקידי הועדה החינוכית

סימן ג': ההוצאה לאור

26. המרכז יקים הוצאה לאור; ההוצאה לאור תפעל להוצאתם לאור של כל כתבי משה שרת, על-פי המלצת חברי הועד המנהל אשר מונו לפי סעיף 9(א)(6).

הקמת ההוצאה לאור ומטרתה

27. הכתבים שיוצאו לאור על-ידי ההוצאה לאור יכללו, בין היתר, את הכתבים הבאים:

פעילות ההוצאה לאור

- (1) הביוגרפיה של משה שרת בשפה העברית;
- (2) נאומיו ומאמריו של משה שרת בכנסות, במוסדות ההסתדרות הציונית, במוסדות מפא"י העליונים ובעיתונות;
- (3) מכתבי משה שרת מתקופות שונות, על-פי המלצת שני חברי הועד המנהל, כאמור בסעיף 26;
- (4) מיקראות על אירועים ונושאים מרכזיים שבהם היה משה שרת מעורב, על-פי המלצת שני נציגי העמותה, כאמור בסעיף 26;
- (5) הספרים שנכתבו על-ידי משה שרת ואלו שנכתבו אודותיו. על-פי המלצת שני חברי הועד המנהל, כאמור בסעיף 26.

סימן ד': המכון

28. המרכז יקים מכון למחקר; המכון יפעל להעמקת הידע ולהעשרתו בכל הקשור לפועלו, למורשתו ולפעילותו של משה שרת כמדינאי

הקמת המכון ומטרתו

29. לקידום מטרות חוק זה יפעל המכון לגביית עדויות על פועלו של משה שרת מפי אנשים שעבדו במחיצתו וכן יקיים פעילות אקדמית לקידום מטרות חוק זה, לרבות עידוד מחקרים או תמיכה בכרסומים הממוקדים בפעילותו של משה שרת כמדינאי; כמו כן, יקיים ויפעיל המכון ספריית מחקר ועיון שתמחה בתחומים האמורים בסעיף 28 ויקים אתר אינטרנט אינטראקטיבי בתחומים אלה.

פעילות המכון

30. (א) הועד המנהל, בהתייעצות עם ראש המרכז, ימנה ועדה מדעית שתורכב משבעה חברים, שהם בעלי מעמד בתחומי המחקר וההוראה במוסדות מוכרים בארץ, ומשני נציגים של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.

הועדה המדעית

(ב) הועדה המדעית תמנה מבין חבריה את יושב ראש הועדה ואת ממלא מקומו.

(ג) יושב ראש הועדה ינהל את ישיבות הועדה; הוא יזמן את ישיבותיה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.

31. הועדה המדעית תאשר תכניות פעולה והצעות שיוגשו לה על ידי ראש המרכז, לרבות הצעות להעסקת חוקרים ולביצוע מחקרים.

תפקידי הועדה המדעית

(ב) הועדה המדעית תייעץ לראש המכון בכל ענין הנוגע לפעילותו האקדמית של המכון.

32. הוראות סעיפים 15 ו-16 יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חברי הועדה המדעית.

הפסקת כהונה

סימן ה': הארכיון

33. הקמת הארכיון המרכזי יקים ארכיון; הארכיון יהיה חלק מארכיון המדינה והוראות חוק הארכיונים, התשט"ו-1955¹, יחולו עליו.
34. הטיפול בחומר ארכיוני הנוגע ישירות לפועלו האישי של משה שרת, יהיה נתון לארכיון. (א)
הארכיון יכלול את ריכוז מירב החומר שבכתב, בדפוס, לרבות קטעי עיתונות, בקלטות ובסרטים הנוגעים או עוסקים בפועלו של משה שרת. (ב)
כל החומר הכלול בארכיון יקוטלג וימוחשב באמצעות סורק אופטי. (ג)
השר, לאחר התייעצות עם הגנו ועם ראש המרכז, יקבע בתקנות את סוגי החומר הארכיוני הנמצא בארכיון המדינה או במוסד ממוסדותיה, אשר יועבר לארכיון. (ד)
חומר ארכיוני כאמור בסעיף קטן (ד) יועבר לארכיון, במקור או בהעתק, באופן שיורה הגנו. (ה)
35. הממונה על הארכיון יתמנה בידי ראש המרכז, באישור הגנו, ויקבל את ההוראות וההנחיות בתחום המקצועי מהגנו.

פרק ד': הוראות כלליות

36. ניגוד עניינים (א)
חבר המועצה, חבר הוועד המנהל, חבר ועדה או עובד המרכז (בסעיף זה - חבר) ייקנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לבין ענין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא במצב כאמור גם מחוץ לישיבות.
(ב) התברר לחבר כי נושא הנדון בישיבה או המטופל על ידיו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליושב ראש המועצה, ליושב ראש הוועדה או לראש המרכז, לפי הענין.
(ג) לענין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.
(ד) בסעיף זה -
"ענין אישי" - לרבות ענין אישי של קרובו או ענין של גוף שחבר או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או ענין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה;
"קרוב" - בן זוג, הורה, ילד, אח או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר.
37. מקרקעין המדינה תעמיד לרשות המרכז את המקרקעין הדרושים לפעילותו, כפי שתקבע הממשלה או שר שתסמיך לכך.
38. מימון (א)
הקמת המרכז תמומן בין היתר מכספי תרומות; פעילות המרכז תמומן, בכפוף להוראות סעיף 39, מתקציב המדינה, כאמור בסעיף קטן (ב) ומתרומות ומהכנסות שיהיו למרכז.

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 14.

	(ב)	(1)	תקציב שנתי לתמיכה במרכז (להלן - תקציב המרכז) יקבע בתכנית נפרדת, במסגרת ההקצאה לתחום פעולה כללי, בסעיף תקציב משרד ראש הממשלה בחוק התקציב השנתי (להלן - תחום כללי); לענין זה, "תכנית", "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" - כהגדרתם בחוק תקציב שנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. ¹
		(2)	במסגרת תחום כללי יוקצה לתקציב המרכז סכום של מליון שקלים חדשים; הסכום הנקוב בפסקה זו יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; ההתאמה תיעשה בתחילת כל שנת כספים.
תקציב	(א)	39.	המועצה תאשר הצעת תקציב שנתי ותגישה לשר האוצר; התקציב טעון אישור שר האוצר.
	(ב)		שנת תקציב המרכז תהיה כשנת תקציב המדינה.
עובדים		40.	תנאי העסקתם של עובדי המרכז יהיו כשל עובדי המדינה בתפקידים מקבילים, בשינויים ובהתאמות שיקבע השר בהסכמת שר האוצר ועל פי המלצת המועצה.
איסור העברת נכסים	(א)	41.	המרכז לא יהא רשאי למכור או להעביר בדרך אחרת נכס שנבעלותו, למעט נכסים שפרטים לגביהם, לרבות סוגם ושוויים, נקבעו בתקנות, אלא באישור השר.
	(ב)		המרכז לא יהא רשאי למשכן נכס שברשותו או להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים, אלא באישור השר; לענין זה, "להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים" - לרבות השכרה המקנה לשוכר זכות לחדשה, להאריכה או השכרה לתקופה נוספת שבהצטרפות לתקופת ההשכרה הקודמת עולות יחד על עשר שנים.
	(ג)		המרכז לא יטול הלוואה העולה על סכום שקבע השר בתקנות. אלא באישור השר ושר האוצר.
ביצוע ותקנות		42.	השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות סדרי העבודה של המועצה והועד המנהל.

ד ב ר י ה ס ב ר

הנצחת דמותו ופועלו של משה שרת, כאחת מן הדמויות המשמעותיות ביותר שעיצבו את פני הישוב והחברה הישראלית, הינה חובה וצורך חינוכי - לאומי שחשיבותו עכיונה. המחוקק הכיר בחשיבות הנצחת פועלו של דמויות מרכזיות נוספות וחוקק חוקים שמכוחם הוקמו מפעלים ומרכזים חינוכיים המנציחים את פועלו.

תכלית ההצעה, לסייע בהפעלתו של אתר הנצחה ליכרו של משה שרת ז"ל, אשר בסיסו מצוי היום במסגרת העמותה (להנצחת משה שרת). המוסד יכל ספריה והדר עיון ויאפשר הוצאה לאור של מורשת משה שרת ואף פעילות עיונית להדגשת פועלו. מוצע להסדיר את פועלו של מרכז ההנצחה ולהניח קווים לניהולו. הערכת משרד האוצר בדבר עלותו של החוק המוצע היא 10 מיליון שקלים חדשים לשנה.

חברי הכנסת אבשלום וילן, אילן גילאון, זהבה גלאון, יעל דיין, אליעזר זנדברג, נעמי חזן, יוסי כץ, מקסים לוי, נחום לנגנטל, יהודית נאות, אברהם פורז, יוסף-יצחק פריצקי, משה רז

¹ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

הצעת חוק לימוד עזרה ראשונה בבתי ספר, התשס"א-2001

1.	הגדרות	בחוק זה -
"בית ספר" - מוסד חינוך מוכר, כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התשי"ט-1949;
"עובד חינוך" - מי שעוסק בבית ספר ועיקר עיסוקו הוא בהוראה או בחינוך וכן מי שעוסק בביקורת על הוראה או חינוך;
"עזרה ראשונה" - הגשת סיוע דחוף לחולה או לפגע כדי למנוע מוות, נכות או נזק נוסף;
"השר" - שר החינוך;
"תלמיד" - תלמיד כיתה ז' עד י"ב.
2.	מטרה	חוק זה נועד להקנות לעובדי חינוך ולתלמידים בבתי ספר מיומנויות יסודיות במתן עזרה ראשונה, ובכך להגביר את המודעות לשמירת החיים, תוך הדגשת הערך העליון של קדושת החיים.
3.	חובת לימוד	השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, יקבע תכנית שלפיה יוקנה ידע עיוני ומעשי לעובדי חינוך ולתלמידים בבתי ספר בהגשת עזרה ראשונה.
4.	ביצוע ותקנות	השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הבריאות, להתקין תקנות לביצועו.
5.	החלה הדרגתית	חוק זה יוחל בהדרגה החל בשנת הלימודים התשס"ב, על פי קביעת השר, ובלבד שהחלתו תושלם לא יאוחר מתחילת שנת הלימודים התשס"ה.

ד ב ר י ה ס ב ר

התלמידים בישראל חסרי ידע בסיסי בעזרה ראשונה, שהוא ידע חיוני לצורך הצלת חיים. כיום, חלה חובה על עובדי הוראה, מנהלי מוסדות קהילתיים ומובילי רכב ציבורי לעבור קורס בהגשת עזרה ראשונה מתוך הכרת החשיבות ומתן תשומת הלב הראויה לערך הנעלה של שמירת חיים והצלת הזולת. השחיה בין כתלי בית הספר מזמנת לא אחת מקרים מצערים של פגיעות בגוף ולעיתים אף פיקוח נפש. לפיכך, רצוי ליצור סביבה חברתית בעלת מיומנויות בעזרה ראשונה עד לבוא העזרה הרפואית המוסמכת, באמצעות הקניית ידע בעזרה ראשונה לעובדי הוראה ולתלמידים. הדבר יביא לתחושת בטחון בקרב התלמידים ביודעים כי בעת הצורך מוריהם וחבריהם יוכלו להגיש להם עזרה ראשונה. הקניית ידע עיוני ומעשי בהגשת עזרה ראשונה מתבקשת אף לאור מטרתה העיקרית של מערכת החינוך שהן הקניית השכלה והחדרת ערכים לאומיים, אנושיים וחברתיים לתלמידים השוהים בין כתלי בית הספר. להערכת משרד האוצר והמזעים צפויות להצעת חוק זו עלויות תקציביות. אולם לא ניתן להעריך בשלב זה.

חברי הכנסת רחמים מלול, בנימין אלון, אברהם הירשזון, נסים זאב, דוד טל, מוחמד כנעאן, חיים כץ, יאיר פרוץ

הצעת חוק מס' 1413/01: העברה לועדה ביום כ"ו באייר התש"ס (31 במאי 2000).
ס"ח התש"ס, עמ' 287.

הצעת חוק מוסד ביאליק, התשס"א-2001

1. מטרה
 חוק זה נועד לתת הכרה חוקית למוסד ביאליק שהוקם על ידי ההסתדרות הציונית העולמית, לקובעו כמוסד ממלכתי ולהבטיח את קיומו ברוח חזונו של חיים נחמן ביאליק.
2. הגדרות
 בחוק זה -
 "המוסד" - מוסד ביאליק שהוקם על ידי ההסתדרות הציונית העולמית;
 "השר" - שר המדע, התרבות והספורט.
3. מטרות המוסד
 מטרות המוסד הן -
 (1) פעילות לעידוד הספרות, ההגות והיצירה העברית המקורית;
 (2) טיפוח מדעי היהדות וחרת הלשון העברית;
 (3) תרגום לעברית של אוצרות הרוח של עם ישראל;
 (4) תרגום לעברית של ספרי מופת מספרות העמים;
 (5) פעילות ברוח חזונו של חיים נחמן ביאליק.
4. חבר נאמנים ועד מנהל
 (א) למוסד יהיה חבר נאמנים, אשר מספר חבריו לא יעלה על עשרים וחמישה; חבריו יבחרו מבין אנשי אקדמיה מתחום מדעי הרוח והחברה ומבין אנשי רוח וספרות.
 (ב) למוסד יהיה ועד מנהל, מבין חברי חבר הנאמנים, שמספר חבריו יהיה לא זוגי ולא יפחת משלושה.
 (ג) המינויים לחבר הנאמנים ולועד המנהל ייעשו על ידי השר, בהסכמת יושב ראש ההנהלה הציונית, ובאישור הממשלה.
5. התקנון
 הועד המנהל שנתמנה כאמור בסעיף 4, יתקין את תקנון המוסד ובו יהיו, בין השאר, הוראות בדבר פעולות המוסד, הליכי מינוי חברי חבר הנאמנים וחברי הועד המנהל, תקופת כהונתם, החברות בהם, תקופתה והפסקתה, סמכויות חבר הנאמנים והועד המנהל, לרבות ההחלטה בדבר הספרים שיוציא המוסד לאור, סדרי עבודתם ובכלל זה הוראות בדבר מינוי חוקי, דרכי קביעת התקציב והבאת שינויים ותיקונים בתקנון.
6. אי תלות
 בתחום סמכויותיו לפי חוק זה ובכפוף לכל דין ולפי התקנון, יהיה המוסד בן-חורין לכלכל את עניניו ככל שיקבע על ידי חבר הנאמנים והועד המנהל.
7. תאגיד
 המוסד הוא תאגיד כשר לכל התחייבות, זכות ופעולה משפטית.
8. קבלת עובדים ותנאי עבודתם
 (א) התקן לעובדי המוסד ותפקודם יהיו כשל עובדי המדינה, בשינויים ובהתאמות שיקבע השר.
 (ב) השכר, הגמלאות ותנאי העבודה האחרים של עובדי המוסד יהיו כשל עובדי המדינה, ואולם רשאי השר, על פי המלצת הועד המנהל ולאחר התייעצות עם שר האוצר, לקבוע שינויים והתאמות שייראו לו דרושים להתאמת ההוראות החלות על עובדי המדינה למבנה המוסד.
 (ג) אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מסמכות המוסד לחתום על חוזים מיוחדים עם עובדים המועסקים בתפקידים זמניים, לתקופות או למשימות.

הצעת חוק מס' 1539/פ; הועברה לוועדה ביום ט"ז בתמוז התש"ס (19 ביולי 2000).

- שמירת תוקף 9. קיום הוועד המנהל או חבר הנאמנים, סמכויותיהם ותוקף פעולותיהם, לא יפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר בהם, או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.
- מימון 10. (א) תקציב שנתי לתמיכה במוסד (להלן - תקציב המוסד) יקבע בתכנית נפרדת, במסגרת ההקצאה לתחום פעולה - תרבות, בסעיף תקציב משרד המדע, התרבות והספורט בחוק התקציב השנתי (להלן - תחום תרבות); לענין זה "תכנית", "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" - כהגדרתם בחוק תקציב שנתי, כהגדרתו בחוק יסודות התקציב התשמי"ה-1985.¹
- (ב) במסגרת תחום תרבות יוקצה לתקציב המרכז סכום של שני מליון שקלים חדשים; הסכום הנקוב בסעיף קטן זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; ההתאמה תיעשה בתחילת כל שנת כספים.
- פטור ממסים 11. לענין פקודת מס הכנסה² ייחשב המוסד כמוסד בעל אופי ציבורי לענין חינוך ותרבות, וכל עסקה של המוסד וכל נכסיו יהיו פטורים מכל אנרה, ארנונה או תשלום חובה אחר המשתלמים למדינה או לרשות מקומית.
- ביצוע 12. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא יתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

"מוסד ביאליק" הוא הוצאת ספרים, בעלת אופי ממלכתי, ואחד ממפעלי התרבות העיקריים שפועלים מאז פטירתו של המשורר חיים נחמן ביאליק ולאורך חיי המדינה. זהו מוסד שאינו פועל למטרות רווח, והוא מבצע מטולה לאומיות תרבותיות כגון: תרגום יצירות המופת המדעיות והספרותיות של תרבות העולם, הוצאת מיטב כתבי הסופרים העבריים והיהודיים לדורותיהם, קידום מדעי היהדות והקניית ידע מקיף בתולדות ישראל ותרבותו לקורא המשכיל והעמדת מפעלים אנציקלופדיים.

המוסד נוסד על ידי ההסתדרות הציונית-הסוכנות היהודית. עד לתקופה האחרונה הוא מומן על ידי ההסתדרות הציונית, בתוספת תמיכה מצומצמת של משרד החינוך והתרבות ושל מספר קרנות ומענקים פרטיים.

בשנים האחרונות צמצמה ההסתדרות הציונית, כמעט לחלוטין, את אתריותה הכספית למוסד. עם הצמצום הדרסטי של תמיכת ההסתדרות הציונית נכנס המוסד לסחרור כלכלי, המצריך קיצוצים ואלתררים.

מטרת הצעת החוק היא לסייע ל"מוסד ביאליק" להמשיך ולהתקיים, תוך הכרה בזכותו הממלכתית של המוסד ובצורך בהבטחת קיומה של הוצאת ספרים חשובה זו.

להערכת משרד האוצר צפויות להצעת חוק זו עלויות תקציביות של מספר מליוני שקלים חדשים מדי שנה, אולם לא ניתן להעריך במדויק בשלב זה.

חברי הכנסת יוסף-יצחק פריצקי, זבולון אורלב, בנימין אלון, ויקטור בריילובסקי, אילן גילאון, זהבה גלאון, יעל דיין, אברהם הירשזון, צבי הנדל, אבשלום וילן, אליעזר זנדברג, נחום לנגנטל, יוסף למיד, יהודית נאות, אופיר פינס-נז, מיכאל קליינר

¹ ס"ה התשמ"ה, עמ' 60.

² דיני מדינת ישראל, מסח חרש 6, עמ' 120.

מתפרסמו בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכספים של הכנסת:

הצעת חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (תיקון מס' 13) (קיצבאות לחיילי יחידות השדה), התשס"א-2001

1. תיקון סעיף 18 בחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 18, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) (1) חייל המשרת ביחידות שדה או בתפקיד ששר הבטחון קבע כי הוא תפקיד מיוחד לענין חוק זה, תחושב תקופת שירותו באופן המגדיל את התקופה מזו שהיתה למעשה בשיעור שקבע שר הבטחון (להלן - התקופה המוגדלת).
- (2) התקופה המוגדלת תחושב באופן אחיד לכלל החיילים שסעיף קטן זה חל עליהם בשיעור שלא יפחת מהשיעור שנקבע ביום כ"ז באייר התש"ס (1 ביוני 2000).
- (3) לאינן סעיף קטן זה, "יחידת שדה" - מסגרת ארגונית של הצבא, שיעודה מבצעי, והשייכת לדרג המתמרון או לדרג הסיוע הקרבי, כפי שקבע שר הבטחון בהתייעצות עם הרמטכ"ל."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (גימלאות) (נוסח משולב), התשמ"ה-1985 קובע בסעיף 18(א), כי הממשלה יכולה לקבוע בתפקידים מיוחדים, לגביהם תקופת השירות של חייל תחושב בשיעור גבוה משהייתה לצורך תשלומי הקיצבה. את רשימת התפקידים המיוחדים ו את גובה השיעור המיטיב קובעת הממשלה בתקנות. כיום, עיקר רשימת התפקידים המיוחדים המקנים זכאות לתוספת הקיצבה הינה: טייסים פעילים, צנחנים פעילים, לוחמי קומנדו ימי, צוללנים ומסקלי פצצות. במצב הנוכחי, לוחמי יחידות השדה, המשרתים בתפקידים קשים ושוחקים, המסכנים את חייהם, אינם זוכים לתגמול הוגן. תכלית ההצעה הינה להשוות את תנאי הקיצבה של כל המשרתים הקרביים, כגון: חיילי גולני, גבעתי, שריון וסטילים, ולקבוע כי שיעור קיצבתם של לוחמי יחידות השדה תהא כשיעור הקיצבה של המשרתים בתפקידים מיוחדים, באותן תקופות בהן הם משרתים ביחידות השדה. ההערכה בדבר עלותו של החוק היא 43 מליון שקלים חדשים לשנה.

חברי הכנסת אבשלום וילן, אביהם הירשזון, קוקט אביטל, זבולון אורלב, מיכאל איתן, בנימין אלון, רומן ברזנממן, יצחק גאגולה, אילן גילאון, זהבה גלאון, אריה גמליאל, יעל דיין, צבי הנדל, נסים זאב, נעמי חזן, אליעזר כהן, חיים כץ, יוסי כץ, ישראל כ"ץ, מקסים לוי, נחום לנגנטל, סופה לנדבר, ענת מאור, דוני מילוא, רחמים מלול, יהודית נאות, מיכאל נודלמן, מאיר פרוש, יאיר פרוץ, עמיר פרוץ, משה רז, יובל שטייניץ

¹ הצעת חוק מס' פ/1923; הועברה לוועדה ביום כ"ב בחשוון התשס"א (20 בנובמבר 2000).
² ס"ח התשס"ה, עמ' 142; התש"ס, עמ' 122.

הצעת חוק שירות לאומי (תנאי שירות למתנדב בשירות לאומי) (תיקון מס' 2) (תנאי שירות למתנדב בתנועות נוער), התשס"א-2001

1.	תיקון שם החוק	בחוק שירות לאומי (תנאי שירות למתנדב בשירות לאומי), התשנ"ח-1998 ¹ (להלן - החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "בשירות לאומי" יבוא "בשירות לאומי ובשנת שירות".
2.	תיקון סעיף 1	בסעיף 1 לחוק העיקרי -
(1) אחרי ההגדרה "מתנדב בשנת שירות" יבוא:
"מתנדב בתנועת נוער" - מתנדב בשנת שירות המתנדב בקהילה כמדריך במסגרת תנועת נוער מוכרת";
(2) אחרי ההגדרה "גוף מוכר" יבוא:
"תנועת נוער מוכרת" - תנועת נוער שקיבלה הרשאה כגוף מפנה לשירות למטרה ציבורית או לאומית מאת השר לפי פסקה (4) בהגדרה "ילד" בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 ² .
3.	תיקון סעיף 2	בסעיף 2 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
"ג) מתנדב בתנועת נוער, שאינו זכאי לדמי כלכלה ודיור לפי סעיף קטן (א), זכאי, במשך זמן שירותו, לדמי כלכלה ודיור שישולמו לו על ידי אוצר המדינה; ניתן למתנדב בתנועת נוער דיור על ידי תנועת הנוער, ישולמו דמי הדיור לתנועת הנוער."
4.	הוספת סעיף 2א	בחוק העיקרי, אחרי סעיף 2, יבוא:
2א. תנועת נוער מוכרת המפנה מתנדבים בתנועת נוער לשנת שירות, זכאית לקבל מאוצר המדינה דמי פיקוח, ריכוז וליווי.
5.	תיקון סעיף 4	בסעיף 4 לחוק העיקרי, אחרי "לפי סעיף 2" יבוא "ודמי פיקוח, ריכוז וליווי כאמור בסעיף 2א".

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע כי מתנדב לשנת שירות בקהילה, במסגרת תנועת נוער שקיבלה הרשאה כגוף מפנה מאת שר העבודה והרווחה לפי סעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, יהיה זכאי אף הוא, כמו מתנדב בשירות לאומי, לדמי כלכלה ודיור. בתיקון קודם לחוק, בו הוקן סעיף 3, הושוו תנאי המתנדבים לשנת הדרכה בתנועת נוער לאחר סיום כתיב לאלו של המשרתים בשנת שירות לאומי, בנושא ההנחות בתחבורה הציבורית. מטרתו של התיקון המוצע היא, כאמור, להשלים השוואה זו גם לדמי הכלכלה והדיור. כמו כן מוצע כי לתנועות הנוער, השולחות את המתנדבים לשנת השירות, והמפקחות ומלוות את שירותם, ישולמו על ידי אוצר המדינה דמי פיקוח, ריכוז וליווי.

הערכת המציעים בדבר עלותו של החוק המוצע היא כ- 3 מיליון שקלים חדשים.

חברי הכנסת ענת מאור, אבשלום וילן, יאיר פרץ

¹ הצעת חוק מס' 1042/פ; התעברה לוועדה ביום כ"ב בחשוון התשס"א (20 בנובמבר 2000).

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 300; התשס"ט, עמ' 44.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

הצעת חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה) (תיקון מס' 4) (סמכויות שומר), התשס"א-2001

- הוספת סעיף 6א
1. בחוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961¹, אחרי סעיף 6 יבוא:
- "סמכויות שומר ברשויות מקומיות שנקבעו בצו
- (1) (א) 6א. השר לבטחון פנים רשאי לקבוע בצו, לאחר התייעצות עם שר הבטחון, כי לשם שמירה על בטחון הציבור מפני פעולות איבה ברשות מקומית, מתוך אלה שחוק זה חל עליהן, דרושות לשומר סמכויות המפורטות בסעיפים קטנים (ב) עד (ד).
- (2) סמכויות אלה יוענקו לשומר אם אישר קצין מוסמך כי נתמלאו בשומר תנאים אלה:
- (א) הוא בעל רשיון לנשיאת כלי יריה לפי חוק כלי היריה, או שהוא כשיר לקבל רשיון כאמור;
- (ב) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות הנתונות לשומר לפי חוק זה, על פי אמות המידה שנקבעו על ידי קצין מוסמך.
- (ב) לשם שמירה על בטחון הציבור מפני פעולות איבה, רשאי השומר:
- (1) לדרוש מאדם, הנכנס לתחומה של רשות מקומית או לדרוש מאדם המצוי בתחומה של רשות מקומית הכלוה ברשימה שערך המפקח הכללי של המשטרה או ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל ושפורסמה ברשומות, למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו שהוא חייב בהחזקתה לפי כל דין;
- (2) לערוך חיפוש בכליו של אדם וברכבו בעת כניסתם לתחומה של הרשות המקומית;
- (3) להשתמש בסמכויות האמורות בפסקאות (1) ו-(2) וכן לערוך חיפוש על פני גופו של אדם, בעת הימצאותו בתחומה של הרשות המקומית, אם היה לשומר חשד שאדם נושא עמו שלא כדין כלי נשק;
- (4) לתפוס חפץ העלול לפגוע בביטחון הציבור שנתגלה אגב החיפוש; חפץ שנתפס לפי פסקה זו יימסר בהקדם למשטרה ויחולו עליו הוראות הפרק הרביעי לפקודת החיפוש.

¹ הצעת חוק מס' 1689/5: הועברה לוועדה ביום כ"ו באייר התש"ס (31 במאי 2000).
² ס"ח התשכ"א, עמ' 169; ההש"ל"ו עמ' 88.

(ג) חיפוש על פני גופו של אדם הכרוך במגע גופני, ייערך על ידי בן מינו של האדם, אלא אם כן לא ניתן לעשות כן בנסיבות הענין ויש בדחיית החיפוש סיכון בלתי סביר לביטחון הציבור.

(ד) (1) סירב אדם לדרישת הזדהות או לעריכת חיפוש לפי סעיף זה, רשאי שומר למנוע מהאדם או מרכב את הכניסה לתחומה של הרשות המקומית, ואם היה לו חשד כי האדם נושא שלא כדין כלי נשק, רשאי הוא לעכב את האדם עד לבואו של שוטר ואף לערוך את החיפוש על אף הסירוב.

(2) על עיכוב לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 72 עד 74 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996,¹ בשינויים המחויבים והוראות סעיף 44 לפקודת החיפוש.

(3) סירב החשוד לעיכוב, רשאי השומר להשתמש בכוח סביר לצורך העיכוב עד לבואו של שוטר.

(ה) שומר לא יעשה שימוש בסמכויות לפי סעיף זה, אלא אם הוא עונד, באופן גלוי לעין, תעודה החתומה על ידי קצין מוסמך, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו והוא יציגה על פי דרישה.

(ו) בסעיף זה -
"חוק כלי היריה" - חוק כלי היריה, התש"ט-1949;²
"חיפוש על גוף האדם" - כהגדרתו בפקודת החיפוש;
"כלי נשק" - כלי יריה כמשמעותו בחוק כלי היריה, חומר נפץ כמשמעותו בחוק חמרי נפץ, התשי"ד-1954;³
וסכין כהגדרתו בסעיף 184 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או נשק קר אחר;
"פקודת החיפוש" - פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט-1969;⁴
"קצין מוסמך" - קצין משטרה שהסמיך לכך המפקח הכללי של המשטרה או קצין צבא הגנה לישראל שהסמיך לכך ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל;
"שומר" - מי שמבצע חובת שמירה לפי חוק זה או לפי חוק עזר המסדיר שירותי שמירה באותה רשות מקומית.⁵

תיקון 2. בסעיף 19(ב), בסופו יבוא "למעט הוצאות הכרוכות בהענקת סמכויות לשומרים וועסקתם הפועלים לפי חוק עזר של רשות מקומית המסדיר שירותי שמירה".
סעיף 19

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), התשכ"א-1961 (להלן - חוק הסדרת השמירה) קובע, בין היתר, כי שר הפנים רשאי, לאחר התייעצות עם שר הבטחון, להטיל בצו חובת שמירה על תושבי ישוב או יישובים מסויימים. הטיל השר לבטחון פנים צו שמירה, חייבת הרשות המקומית, שבתחומה נמצא היישוב או היישובים שעליהם חל הצו, להסדיר בחוק עזר את ביצועה של חובת השמירה, על ידי התושבים, לרבות קביעת גיל האנשים החייבים בשמירה, זמני השמירה ודרכי הפטור מחובת השמירה.

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

² ס"ח התש"ס, עמ' 143.

³ ס"ח התשי"ד, עמ' 64.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

יחד עם זאת סמכויות השומרים לא הוסדרו בהיקף הסדרת השמירה ועונה מוצע להסדיר ולקבוע סמכויות אלה, כאשר הן נדרשות לשומרים לשם שמירה על בטחון הציבור ממני פגיעות איבר.

לסעיף 2

לסעיף 6א(א) המוצע

מוצע לקבוע כי השר לבטחון פנים, בהתייעצות עם שר הבריאות, יקבע רשימה של ישובים בהם יש להעניק סמכויות לשומר לשם שמירה על בטחון הציבור מפני פגיעות איבר. הסמכויות המפורטות בסעיף 6א המוצע יוענקו אך ורק לשומר אשר עומד בשני תנאים מצטברים: התנאי הראשון הינו כי השומר הינו בעל רשיון לשאת כלי ירייה או הוא כשיר לשאת כלי ירייה. התנאי השני הינו כי השומר קיבל הכשרה נאותה שנקבעה על ידי קצין משטרה שהסמיכו המפקח או קצין צה"ל שהסמיך הרמטכ"ל לענין זה.

לסעיף 6א(ב) עד (ד) המוצע

סעיפים קטנים אלה מטרתם את הסמכויות שיינתנו לשומר שמבצע את חובת השמירה על פי חוק זה או מבח חוק עור שהעניקה רשות מקומית. בין הסמכויות המוקנות -

הסמכות לבקש מאדם להזדהות, אם הוא מבקש להכנס לתחומה של רשות מקומית או אם הוא מצוי בתחום שטחה של רשות מקומית אם היא נכללה ברשימה שערך המפקח או הרמטכ"ל. רשימה זו אמורה לכלול רשויות מקומיות שרק בהן יהיה מוסמך שומר לבקש מאדם להזדהות כאשר הוא מצוי בתוך שטחה של הרשות המקומית. זאת, בשונה מהסמכות הכללית שניתנה לשומר בסעיף קטן זה, לדרוש מאדם להזדהות כאשר הוא נכנס לתחומה של רשות מקומית.

כמו כן, ניתנה לשומר הסמכות לחפש בכליו של מי שנכנס לתחומה של הרשות המקומית או מי שמצוי בתחומה של הרשות המקומית ועולה חשד שהוא מחזיק בנשק.

בנוסף, ניתנו לשומר סמכויות נלוות לסמכויות אלה והן - סמכות עיכוב למי שמסרב לדרישה להזדהות ולדרישת החיפוש, כאשר לגבי אדם שמסרב לסמכות עיכוב, ראוי השומר לעכבו עד לבואו של שומר ולמסור אותו לשוטר.

בנוסף, מוצע לקבוע כי חפץ שיילקח מכוח סמכות החיפוש יימסר למשטרה ויחולו עליו הדינים הרגילים שחלים בנושא זה.

לסעיף 6א(ה) המוצע

מוצע לקבוע כי תנאי למימוש סמכויותיו של שומר יהיה ענידת תעודה חתומה על ידי קצין מוסמך, באופן גלוי לעין.

לסעיף 2

מוצע לקבוע כי הוצאות מימון שומרים של חברת שמירה ברשות מקומית עליה חל הצו לא יחולו על המדינה.

חברי הכנסת אמנון כהן, מיכאל קליינר

הצעת חוק תיקון פקודת העיריות (תיקון מס' 76) (סייגים להעסקה בשל קירבה משפחתית), התשס"א-2001

הוספת סעיף 174א	1. בפקודת העיריות ¹ , אחרי סעיף 174 יבוא:
א	"איסור קידבה משפחתית
ב	"עובד" - לרבות אדם המועסק באמצעות קבלן כוח אדם שהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 ² ;
ג	"קרוב משפחה" - בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוג, אח אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה לרבות חורג או מאומץ, לפי הענין.
ד	לא יתקבל אדם לעבודה בעיריה ולא יתמנה עובד העיריה למשרה בעיריה אם הוא קרוב משפחה של ראש העיריה או של אחד מסגניו.

¹ הצעת חוק מס' 746/מ: הועברה ליעדה ביום כ"א בכסלו התש"ס (8 בדצמבר 1999).

² דיני מדינת ישראל, גושה חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשס"א, עמ' 18.

³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

(ג) לא יתקבל אדם לעבודה בעיריה ולא יתמנה עובד העיריה למשרה ביחידה מיוחדת העיריה שקרוב משפחתו ממונה עליה.

(ד) לא יתמנה אדם כממונה על יחידה מיוחדת העיריה שבה עובד קרוב משפחתו אלא אם המינוי אינו יוצר ביניהם יחסי כפיפות.

הוראת חוק זה יחולו על מועמד לעבודה או למשרה בעיריה אחרי יום פרסומו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 33 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 והכללים שנקבעו לפיו מטילים סייגים על קבלת אדם לעבודה במשרד בשירות המדינה אם קיימת קירבה משפחתית בינו ובין עובד אחר באותו משרד ועלולים להיווצר יחסי כפיפות ביניהם. בנסיבות מיוחדות רשאי נציב שירות המדינה להתיר העסקה כזו בדומה לכך מטיל צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה), התשל"ז-1977 איסור על קבלת אדם לעבודה במועצה מקומית בשל קירבה משפחתית לראש המועצה או לסגנו או אם קרוב משפחתו הינו הממונה על המשרה בה מדובר, ואולם ניתן לקבל היתר להעסקה כזו מאת ועדת מינהל שירות העובדים ברשויות המקומיות אשר מתמנה על ידי שר הפנים.

בניגוד להסדרים האמורים, אין כל מגבלות וסייגים להעסקת אדם בעיריה בשל קירבה משפחתית לראש העיריה, לסגניו, או למי שממונה על היחידה המינהלית שאליה מבקש אותו אדם להתקבל כעובד. העדר הוראות בנושא זה בפקודת העיריות גרמה להתפתחות תופעות שליליות של קבלת עובדים לעבודה בעיריות גם אם הם קרובי משפחה מדרגה ראשונה של ראש העיריה או סגניו או של הממונים על היחידה המינהלית אשר לה הם נתקבלו.

על מנת לעקור תופעה שלילית זו, מוצע לתקן את פקודת העיריות ולקבוע בה הוראה דומה לזו הקיימת לגבי מועצות מקומיות. אשר מטילה סייגים על קבלת קרובי משפחה לעבודה בעיריה. במקרים מיוחדים, כמו במקרה בו המועמד לעבודה הינו מומחה בתחום מסוים שהינו ייחודי בהתאמתו למשרה, ניתן יהיה לקבל היתר להעסקה מאת שר הפנים.

חבר הכנסת זבולון אורלב

הצעת חוק השמירה על המקומות הקדושים (תיקון) (שמירה על הכותל המערבי), התשס"א-2001

הוספת סעיף 2א

1. בחוק השמירה על המקומות הקדושים, התשכ"ז-1967,¹ אחרי סעיף 2 יבוא:

"שמירה על הכותל המערבי 2א. (א) בסעיף זה -

"רחבת התפילה של הכותל המערבי" - שטח הרחבה המסומן במפה שבתוספת כרחבת הכותל המערבי וכולל את רחבת התפילה של הכותל המערבי;

"הרב הממונה" - מי שנתמנה על ידי השר לענייני דתות, בהסכמת הרבנים הראשיים לישראל, לשמש כנציגה של הרבנות הראשית בכל הנוגע לביצוע חוק זה.

(ב) מקום התפילה שברחבת התפילה של הכותל המערבי יחולק לעזרת גברים ולעזרת נשים באמצעות מחיצה, ולא תותר בו תפילה מעורבת של גברים ונשים.

(ג) לא יקוים טקס דתי בעזרת הנשים שליד הכותל המערבי, הכולל הוצאת ספר תורה וקריאה בו, תקיעה בשופרות, לבישת טליתות או תפילין.

¹ הצעות חוק מס' 1176/פ-1 ו-1794/פ; הועברו לועדה ביום כ"ו באייר התש"ס (31 במאי 2000).
² ס"ח התשכ"ז, עמ' 75.

- (ד) בתחום רחבת הכותל המערבי אסורים -
- (1) קיום כינוסים ועצרות בעלי אופי ציבורי או פוליטי, אלא אם כן השר אישרם מראש;
 - (2) ביקור במקום בתלבושת שאינה הולמת את קדושת המקום;
 - (3) שחיטה, אכילה, שתייה, עישון ושינה;
 - (4) הצבת קיוסקים וכל עסק אחר;
 - (5) חילול שבת ומועדי ישראל;
 - (6) צילום בשכר, אלא אם כן התקבל לכך רישיון מאת השר לענייני דתות.
- (ה) העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר חצי שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.¹

ד ב ר י ה ס ב ר

מעמדו של הכותל המערבי לא מוסדר במפורש בחוק, אלא בתקנות בלבד. חיוני להבטיח את מעמדו של הכותל המערבי ואת שמירת קדושתו. לשם כך, מוצע לקבוע בחוק כי מקום התפילה שליד הכותל יחולק לעזרת נשים ולעזרת גברים, וכי לא יקוים כל טקס דתי בעזרת הנשים.

חברי הכנסת יעקב ליצמן, יצחק גאגולה, אריה גמליאל, ניסים זאב, עופר חוגי, דוד טל, אמנון כהן, רחמים מלול, יצחק סבן, יאיר ברץ, משה גפני, שמואל הלפרט, אברהם רביץ

¹ ס"ה התש"ז: עמ' 226.

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסה מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסה:

הצעת חוק שירות הציבור (מתנות) (תיקון) (פדיון מתנה), התשס"א-2001

תיקון 1. בחוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס-1979, בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) רצה עובד ציבור לקבל את המתנה לרשותו, ישלם לאוצר המדינה את ערכה המלא, על פי הערכת שמאי מוסמך מטעם המדינה האמור לעיל ובלבד שלמתנה אין ערך נוסף, עבור המדינה, מלבד ערכה הכלכלי, ובלבד שיודיע לנותן המתנה על דבר הפידיון."

ד ב ר י ה ס ב ר

כיום חייב עובד שירות הציבור להחזיר מתנה שקיבל, ואם לא עשה כן הרי שעבר על החוק. במקרים רבים מדובר במתנות שיש בהן ערך סנטימנטלי עבור העובד בשל הנסיבות בהן נתקבלו, בעוד שלמדינה אין תועלת באותה מתנה, ודינה, משתעבור לרשות המדינה, להיטמן במחסן. מוצע לאפשר לעובד הציבור לפדות את המתנה על פי שוויה. אפשרות זאת, מחד גיסא, תסיר את המכשול שנפלו בו עובדי ציבור רבים, ומאידך לא תתיר מצב בו יקבלו עובדי ציבור מתנות - דבר שאינו ראוי בעליל.

חברי הכנסת נחום לנגנטל, זהבה גלאון, יעל דיין, אבשלום וילן, אליעזר כהן

¹ הצעת חוק מב' פ' 1601; העברה לועדה ביום י"א בכסיון התש"ס (14 ביוני 2000).
² ס"ה התש"ס, עמ' 2.

הצעת חוק חובת המכרזים (תיקון מס' 12) (איסור אפליית תאגיד המעסיק אנשים עם מוגבלות), התשס"א-2001

1. תיקון סעיף 2 בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992,¹ בסעיף 2 -

(1) האמור בו יסומן "א)", הסיפה החל במילים "לא יתקשרו בחוזה" תסומן "(1)" ואחריה יבוא:
" (2) לא ימנעו מתאגיד המעסיק אנשים עם מוגבלות מלגשת למכרו פומבי ולא יערכו את המכרו בדרך שתמנע ממנו להתקשר בחוזה לביצוע עסקה בטובין ובמקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים עם תאגיד כאמור; לענין פסקה זו, "אדם עם מוגבלות" - כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.²"

(2) בסופו יבוא:

"(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מן החובה לתת לכל אדם הזדמנות שווה להשתתף במכרז כאמור בסעיף קטן (א)(1)."

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 קובע כי המדינה וכל תאגיד ממשלתי לא יתקשרו בחוזה לביצוע עסקת טובין או מקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, אלא על פי מכרז פומבי הנותן לכל אדם הזדמנות שווה להשתתף בו.
על אף האמור לעיל, לאחרונה פרסמו משרדי ממשלה ורשויות מקומיות מכרזים פומביים שבחם נקבע בין תנאי המכרז, כי על המתמודדים להעסיק עובדים בריאים בעלי כושר עבודה. כתוצאה מהאמור לעיל, נמנעת הזכות להתמודד כשווים במכרז מתאגידים המעסיקים אנשים עם מוגבלות, על אף כי לתאגידים אלו ניסיון רב ומוכח בביצוע העבודות והשירותים המבוקשים.
הצעת החוק תמנע אפליית תאגידים כאמור על רקע העסקת אנשים עם מוגבלות.

חבר הכנסת אילן גילאון

¹ הצעת חוק מס' פ/1363; הועברה לוועדה ביום כ"ג בתמוז התש"ס (26 ביולי 2000).
² ס"ח התשכ"ב, עמ' 114; התשכ"א, עמ' ...
³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

הצעת חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקון מס' 5) (מרשם פלילי בעבירות בניה), התשס"א-2001

1. תיקון סעיף 1 בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981,¹ בסעיף 1(א), בסופו יבוא "למעט עבירות על חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965,² שעליהן רשאי בית המשפט להורות למשטרה לא לנהל מרשם פלילי, הכל לפי חומרת העבירה".

¹ הצעת חוק מס' פ/1318; הועברה לוועדה ביום כ' באדר ב' התש"ס (27 במרץ 2000).
² ס"ח התשמ"א, עמ' 322.
³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

דברי הסבר

כיום כל אזרח המורשע בעבירות על חריגת בניה, הן גדולה והן פעוטה, נרשם במרשם הפלילי של משטרת ישראל באופן מיידי ללא שיקול דעת. הרישום מתבצע גם במקרים של התקנת דוד שמש, סגירת מרפסת ללא היתר ועבירות דומות. יש מקום לקבוע כי רישום זה לא יערך באופן מיידי, אלא יהיה כפוף לשיקול דעת בית המשפט על פי חומרת העבירה והנסיבות האישיות של העבריין.

חברי הכנסת אחמד טיבי, אליעזר כהן

הצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 32) (ביטול הגבלת הפרסום), התשס"א-2001

ביטול סעיף 71. בחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, סעיף 71 - בטל.

דברי הסבר

סעיף 71 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 אוסר פרסום דבר על ענין התלוי ועומד בבית המשפט, אם יש בפרסום כדי להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו. אכיפתו של סעיף זה אינה מתבצעת מזה שנים רבות. הגבלת הפרסום אינה דרושה עוד בתקופה בה לא ניתן לעצור זרימת מידע. עלינו לסמוך על מקצועיותם של השופטים ולבטל סעיף אנכרוניסטי זה, אשר משמש לא פעם כמכשיר להתחמקות ממסירת מידע לציבור.

חברי הכנסת אופיר פינס-פז, זהבה גלאון

¹ הצעת חוק מס' 516/כ: הועברה לוועדה ביום כ"ה בכסיון התש"ס (28 בינוי 2000); הצעת חוק מס' 1741/פ: הועברה לוועדה ביום ב' בתמוז התש"ס (5 ביולי 2000).
² ס"ח התשס"ה, עמ' 198.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון מס' 6) (אישור הועדה לביקורת תקציבית)

הוספת סעיף 1. בחוק יסוד: משק המדינה¹, אחרי סעיף 33 יבוא:

"חקיקה הצריכה ג.ג. (א) בסעיף זה -
תקציב

"חקיקה הצריכה תקציב" - הצעת חוק של חבר הכנסת שבבצועה כרוכה הוצאה או התחייבות להוצאה או שבביצועה כרוכה הפחתה של הכנסות המדינה;

¹ ס"ח החסל"ה, עמ' 206; התשנ"ב, עמ' 224.

"הפחתה של הכנסות המדינה" - הגדלה של הטבות המסים או הקטנה במישרין של הכנסות המדינה בדרך אחרת;
"דרך מימון - אחת מאלה:

(1) הקטנה של סכום ההוצאה בסעיף פלוני אחד או יותר בחוק התקציב השנתי, למעט בסעיף "רזרבה כללית";

(2) הטלת מס, אגרה או תשלום חובה אחר, הגדלת שיעורם או הגדלת הכנסות המדינה בדרך אחרת.

(ב) תחילתו של חוק שהוא חקיקה הצריכה תקציב, בשנת הכספים שלאחר השנה שבה נתקבל החוק.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על חוק שהוא חקיקה הצריכה תקציב, שנוסחו כולל את דרך המימון להוצאה או להפחתה, הכרוכה בביצועו.

(ד) אין לשנות סעיף זה אלא ברוב חברי הכנסת."

תיקון חוק יסודות התקציב 2. בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 -
(1) בסעיף 32 -

(א) במקום ההגדרה "הפחתה של הכנסות המדינה" יבוא:

"הפחתה של הכנסות המדינה" - כהגדרתה בסעיף 33ג(א) לחוק יסוד: משק המדינה;";

(ב) במקום ההגדרה "דרך מימון" יבוא:

"דרך מימון" - כהגדרתה בסעיף 33ג(א) לחוק יסוד: משק המדינה;";

(2) סעיף 39א - בטל.

דברי הסבר

מדינת ישראל הינה המדינה היחידה בעולם בה קיים חופש רב לחקיקת חוקים בעלי עלות תקציבית, בחקיקה פרטית של חברי הכנסת. כמעט בכל הפרלמנטים, חקיקה כזו טעונה הסכמת הממשלה. ללא הגבלה כל שהיא של הזכות הקיימת, אין משמעות לתקציב המדינה או למדיניות כלכלית של הממשלה. פתח כה רחב לחקיקה בעלת עלות תקציבית - יש בו כדי לפגוע במשק המדינה ולשבש את סדר העדיפויות הלאומי. יחד עם זאת, אין לפגוע בחירות החקיקתית של חברי הכנסת, אלא על ידי ריסון עצמי המצוי בתוך בית המחוקקים.

על כן מוצע, כי הרשות המחוקקת תקבע מנגנון לריסון עצמי בהצעות חוק, שביצוען כרוך בהוצאה או בהתחייבות להוצאה, או שהן כרוכות בהפחתה של הכנסות המדינה, על ידי כך שהצעות חוק כאמור, יכנסו לתקן בשנת הכספים שלאחר השנה בה התקבלו, אלא אם כן תכלל בנוסחן דרך למימון ההוצאה או ההפחתה האמורות.

² ס"ה התשמ"ה, עמ' 60; התש"ס, עמ' 99.

